

14. Про затвердження Регламенту роботи Державної служби фінансового моніторингу України: Наказ Держфінмоніторингу України від 30.05.2011 р. № 97. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.sdfm.gov.ua/content/file/Site_docs/2014/20141027/text.pdf

15. Про затвердження Методичних рекомендацій розрахунку рівня тіньової економіки: Наказ Міністерства економіки України від 18.02.2009 р. №123. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.me.kmu.gov.ua%2Ffile%2Flink%2F135879%2Ffile%2FMethod_TinEk.doc&ei=KenjVJXuGIGqOo2_

References:

1. Slovnyk ukrayins'koyi movy. [V 11 t.]. T. 3 : Z. – K. : Nauk. dumka, 1972. – 744 s.
2. Dal' V.Y. Tolkovyы slovar' zhyvoho velykorusskoho yazyka / Dal' V.Y. – t. 4. – M.: Rus. yaz., 1980. – 680 s.
3. Konopl'ov V.V. Orhanizatsiyno-pravovyy mekhanizm pidhotovky ta pryunyattya upravlins'kykh rishen' v administratyvnyy diyal'nosti orhaniv vnutrishnikh sprav: Avtoref. dys... d-ra yuryd. nauk: 12.00.07 / V.V. Konopl'ov; Khark. nats. un-t vnutr. sprav. – Kh., 2006. – 32 s.
4. Fylosofskyу entsyklopedycheskyу slovar' / Hl. redaktsyya: L.F. Yl'ychev, P.N. Fedoseev, S.M. Koval'ev, V.H. Panov. – M.: Sov. Entsiklopedyya, 1983. – 840 s.
5. Slovnyk ukrayins'koyi movy. [V 11 t.]. T.5: N-O / red. V. O. Vynnyk, L. A. Yurchuk. – K. : Nauk. dumka, 1974. – 840 s.
6. Vesnyn V.R. Osnovy menedzhmenta / Vesnyn V.R. – M: Ynstytut mezhdunarodnoho prava y ekonomyky ym. A.S. Hryboedova, 1999. – 480 s.
7. Atamanchuk H.V. Teoryya hosudarstvennoho upravlenyya: kupc lektsiy / Atamanchuk H.V. – M.: Yuryd. lyt., 1997. – 400 s.
8. Bakhrakh D.N. Admynstratyvnoe pravo Rossyy: uchebnyk dlya vuzov / Bakhrakh D.N. – M.: NORMA, 2002. – 448 s.
9. Kahanovs'ka T.Ye. Kadrove zabezpechennya derzhavnoho upravlinnya v Ukrayini: monohrafiya / Kahanovs'ka T.Ye. – Kh.: KhNU imeni V.N. Karazina, 2010. – 330 s.
10. Teoriya upravlinnya orhanamy vnutrishnikh sprav: pidruchnyk / Za red. Yu.F. Kravchenka. – K.: Natsional'na akademiya vnutrishnikh sprav Ukrayiny, 1999. – 702 s.
11. Blahopryyatnost' uslovyy vedenyya byznesa.Ukrayna. – [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://russian.doingbusiness.org/data/exploreconomies/ukraine/>
12. Departament zabezpechennya roboty Ministra (patronatna sluzhba) Minekonomrozvytku. – [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=55a3a1d1-0f55-409e-8e3b-77a10e98dc7d&title=DepartamentZabezpechenniaRobotiMinistra-patronatnaSluzhba>
13. Osnovni zavdannya strukturnykh pidrozdiliv Derzhavnoyi sluzhby finansovoho monitorynhu Ukrayiny. – [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: http://www.sdfm.gov.ua/articles.php?cat_id=106&art_id=9471&lang=uk
14. Pro zatverdzhennya Rehlamentu roboty Derzhavnoyi sluzhby finansovoho monitorynhu Ukrayiny: Nakaz Derzhfinmonitorynhu Ukrayiny vid 30.05.2011 r. # 97. – [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: http://www.sdfm.gov.ua/content/file/Site_docs/2014/20141027/text.pdf
15. Pro zatverdzhennya Metodychnykh rekomendatsiy rozrakhunku rivnya tin'ovoyi ekonomiky: Nakaz Ministerstva ekonomiky Ukrayiny vid 18.02.2009 r. #123. – [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: https://www.me.kmu.gov.ua%2Ffile%2Flink%2F135879%2Ffile%2FMethod_TinEk.doc&ei=KenjVJXuGIGqOo2_

Рецензент: кандидат юридичних наук, доцент Дрозд О.Ю.

УДК 349.6:630

Волков О.Є.,

здобувач відділу проблем аграрного, земельного та екологічного права
Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України
ЩОДО УТОЧНЕННЯ ПОНЯТТЯ

«ЗЕМЕЛЬНА ЛІСОВА ДІЛЯНКА» У ЛІСОВОМУ КОДЕКСІ УКРАЇНИ

У статті досліджується зміст поняття «земельна лісова ділянка», його ознаки та значення через призму пов'язаних дефініцій «ліс», «лісова ділянка» та «земельна ділянка». Вказано, що існуюча термінологічна неузгодженість окреслених понять впливає на подальше їх регулювання в межах

земельного та лісового законодавства, тому автор ставив своєю метою привернути увагу науковців та практиків до вирішення цієї проблеми.

Ключові поняття: земельна ділянка, земельна лісова ділянка, ліс, лісова ділянка.

Волков А.Е.,

Соискатель отдела проблем аграрного, земельного и экологического права

Институт государства и права им. В.М. Корецкого НАН Украины

ОТНОСИТЕЛЬНО УТОЧНЕНИЯ ПОНЯТИЯ

«ЗЕМЕЛЬНЫЙ ЛЕСНОЙ УЧАСТОК» В ЛЕСНОМ КОДЕКСЕ УКРАИНЫ

В статье автор исследует содержание понятия «земельный лесной участок», его признаки и значение через призму взаимосвязанных дефиниций «лес», «лесной участок» и «земельный лесной участок». Указано, что Терминологические различия, существующие среди указанных понятий, влияют на их дальнейшее регулирование в рамках земельного и лесного законодательства, поэтому целью автора была необходимость привлечь внимание ученых и практиков к решению этой проблемы.

Ключевые понятия: земельный участок, земельный лесной участок, лес, лесной участок.

Volkov O.Ye.,

degree-seeking student

department of the problems of agrarian, land and ecological law

of the Institute of state and law named after V.M. Koretskii

of the National Academy of Science of Ukraine

REFINING THE USE OF THE DEFINITION

«LAND PLOT IN THE FOREST» IN FOREST CODE OF UKRAINE

This paper traces the meaning of “the land plot in the forest”, its’ features and value through the prism of other definitions “forest”, “forest plot”, “land plot”. terminological differences between the main definitions influence on their further regulation in land and forest law. This is the reason why the author pays attention of the scientists and practising lawyers to solve this problem.

During last years the acquisition of land plots in forests for use became more popular which led to some legal problems. They mostly concern the differences of main definitions. In the case of defining land plot in the forest it occur the use of land and forest legislation simultaneously. Unfortunately, present-day situation shows that the Forest Code of Ukraine and Land Code of Ukraine was legal collisions. Forest is a national wealth which protection is in great need, so the use of its land has its’ particular features in legal regulation. The main difference of land plot in forest from ordinary land plot is about forest management and its coherence with forest features. In conclusion land plot in a forest could be defined as land plot in a forest area with defined borders , area and location provided or withdrawn from the land user or owner of land for forestry or other public purposes in accordance with its purpose and Ukrainian legislation.

Key words: land plot, land plot in the forest, forest, forest plot.

Актуальність проблематики. Протягом останніх років набуття земельних лісових ділянок у користування стало актуальним. Зі збільшенням інтересу до цього питання, почали проявлятися недоліки правового регулювання. Вони зумовлені особливістю правового режиму земельних лісових ділянок, що передбачає одночасне застосування лісового та земельного законодавства України. З наукової точки зору важливо проаналізувати термінологічну недосконалість у цьому питанні та запропонувати можливі шляхи вирішення цієї проблеми.

Актуальність дослідження проявляється в тому, що удосконалення змісту основних понять земельного та лісового законодавства має важливе значення для подальшого їх використання не тільки у законодавстві, а й на практиці. Свідченням важливості цих процесів є проблеми, що виникають у процесі вирішення питань між власником і користувачем земельних лісових ділянок, їх взаємодії з органами державної влади, зміною цільового призначення земельних лісових ділянок, забезпеченням

раціонального використання природних ресурсів й охорони навколишнього природного середовища.

Ступінь наукової розробки проблеми. Використання земельних ділянок пов'язане з рядом проблем, які на сьогодні існують у суспільстві, адже часто мова йде про зневажливе ставлення при веденні лісового господарства, незаконній вирубці лісу, незадовільний стан збереження лісового фонду і, як наслідок, втрата своїх якостей та виключення з обігу тощо. Ліси є національним багатством країни і за своїм призначенням та місцем розташування виконують екологічні (водоохоронні, захисні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі, рекреаційні), естетичні, виховні та інші функції та підлягають державній охороні [7, с. 453].

Зважаючи на важливість лісів та їх особливий правовий режим, закріплений Конституцією України, питання його збереження, відновлення, раціонального використання та охорони зумовило значну увагу серед науковців. Серед провідних фахівців у цій сфері можна виділити Г. І. Балюк, А. П. Гетьмана, Т. Г. Ковальчук, П. Ф. Кулинич, М. В. Краснову, Н. Р. Малишеву, В. П. Непийводу, Ю. С. Шемчученка, М. В. Шульгу та ін.

Однією з проблем, яка не втратила своєї актуальності, є неузгодженість основних понять, адже це впливає на подальші правовідносини суб'єктів лісокористування. Серед них також і земельна лісова ділянка.

Метою статті є розгляд чинних положень законодавства, пов'язаним з цим поняттям. Вбачається, що новизною статті є обґрунтування власних позицій стосовно вдосконалення термінології та подолання неузгодженості в основних кодифікованих актах – Лісовому та Земельному кодексах України.

Виклад матеріалу. Ліси є важливим акумулятором живої речовини. Вони утримують в біосфері низку хімічних елементів і воду, активно взаємодіють з тропосферою, визначають рівень кисневого та вуглецевого балансу [12]. Зважаючи на дані Державного агентства лісових ресурсів України, загальна площа лісового фонду України становить – 10,4 млн. га, із яких вкритих лісовою рослинністю – 9,6 млн. га. Лісистість території країни становить 15,9 %. За 50 років площа лісів зросла на 21 %, а запас деревини майже у три рази [8].

Ліс являє природний комплекс, екосистему, що існує завдяки поєднанню рослинності із землею. Це підтверджує ст. 1 Лісового кодексу України (далі – ЛК України): «Ліс – тип природних комплексів, у якому поєднуються переважно деревна та чагарникова рослинність з відповідними ґрунтами, трав'яною рослинністю, тваринним світом, мікроорганізмами та іншими природними компонентами, що взаємопов'язані у своєму розвитку, впливають один на одного і на навколишнє природне середовище» [2].

Серед науковців існують різні погляди на зміст поняття «ліс», які свідчать про необхідність його доповнення. Слушним уявляється авторське поняття С. М. Шершуна. Вчений дійшов висновку, що ліс – елемент географічного ландшафту, який складається із сукупності землі, дерев, що займають домінуюче положення, чагарників, тварин, мікроорганізмів та інших природних компонентів, які у своєму розвитку біологічно взаємопов'язані, впливають один на одного і на довкілля [13, с. 9].

Ліси України є її національним багатством і за своїм призначенням та місцезнаходженням виконують переважно водоохоронні, захисні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі, рекреаційні, естетичні, виховні, інші функції та є джерелом для задоволення потреб суспільства в лісових ресурсах (ч. 2 ст. 1 ЛК України). Ліси мають неабияке екологічне та соціально-економічне значення, впливають на покращення стану навколишнього природного середовища. Залежно від основних виконуваних ними функцій поділяються на такі категорії: 1) захисні ліси (виконують переважно водоохоронні, ґрунтозахисні та інші захисні функції); 2) рекреаційно-оздоровчі ліси (виконують переважно рекреаційні, санітарні, гігієнічні та оздоровчі функції); 3) ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення (виконують особливі природоохоронні, естетичні, наукові функції тощо); 4) експлуатаційні ліси (ст. 39 ЛК України) [2].

Ураховуючи наведене можна дійти такого висновку: 1) термін «ліс» у ст. 1 ЛК України має враховувати його екологічну та соціально-економічну цінність, а тому потребує внесення законодавцем відповідних змін; 2) оскільки ліси можуть розташовуватись не тільки на землях лісового фонду, актуальним постає питання про невизначеність у ст. 1 ЛК України сукупності рослинності та організмів, необхідних для того, щоб вважати їх лісом та застосовувати спеціальний правовий режим.

Поряд із поняттям «ліс», ЛК України визначає «лісову ділянку» та «земельну лісову ділянку». Згідно ст. 1 ЛК України, «лісова ділянка – ділянка лісового фонду України з визначеними межами, виділена відповідно до цього Кодексу для ведення лісового господарства та використання лісових ресурсів без вилучення її у землекористувача або власника землі» [2]. Виходячи із змісту цього поняття, стає зрозумілим, що специфіка лісової ділянки пов'язана з веденням на ній лісовпорядкування. Отже, ця обставина відрізняє її від земельної ділянки. Згідно зі ст. 45 ЛК України, лісовпорядкування включає комплекс заходів, спрямованих на забезпечення ефективної організації та науково обґрунтованого ведення лісового господарства, охорони, захисту, раціонального використання, підвищення екологічного та ресурсного потенціалу лісів, культури ведення лісового господарства, отримання достовірної і всебічної інформації про лісовий фонд України [2].

Крім того, поряд із визначенням поняття «лісова ділянка», у ст. 1 ЛК України уточнюється, що лісові ділянки можуть бути вкриті лісовою рослинністю, а також постійно або тимчасово не вкриті лісовою рослинністю (внаслідок неоднорідності лісових природних комплексів, лісогосподарської діяльності або стихійного лиха тощо). До не вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок належать лісові ділянки, зайняті незімкнутими лісовими культурами, лісовими розсадниками і плантаціями, а також лісовими шляхами та просіками, лісовими протипожежними розривами, лісовими осушувальними канавами і дренажними системами.

Отже, поняття лісової ділянки нерозривно пов'язане з природними властивостями лісів, на яких в переважній більшості постійно присутня деревна та чагарникова рослинність, що є ще однією відмінністю від земельної ділянки. При цьому одним із недоліків зазначеного у ст. 1 ЛК України терміну можна вважати невизначеність кількості рослинних організмів, необхідної для того, щоб вважати таку ділянку лісом. Також важливе значення має цільове призначення лісової ділянки або спосіб ведення

господарства. Наприклад, якщо за деревами доглядають або використовують їх для вирощування фруктів, то такі ділянки не можуть вважатись лісовими.

Поряд з основними відмінностями лісової ділянки від земельної доцільно розглянути і зміст поняття «земельна ділянка». Як зазначено у ч. 1 ст. 79 Земельного кодексу України (далі – ЗК України), земельна ділянка – це частина земної поверхні з установленими межами, певним місцем розташування, з визначеними щодо неї правами [1]. Виходячи з визначення, можна констатувати, що воно не повною мірою відображає зміст поняття у практичному вимірі. Не зрозумілим залишається, чи входять у склад земельної ділянки ліси, які на ній зростають, адже вони знаходяться над земною поверхнею. У такому випадку потрібно звертатись до ч. 2 ст. 79 ЗК України, яка зазначає, що право власності на земельну ділянку поширюється в її межах на поверхневий (грунтовий) шар, а також на водні об'єкти, ліси і багаторічні насадження, які на ній знаходяться, якщо інше не встановлено законом та не порушує прав інших осіб [1]. Вважаємо за доцільне доповнити зміст поняття «земельна ділянка», яке міститься у ч. 1 ст. 79 ЗК України та викласти його у таким чином: «земельна ділянка України це частина земної поверхні, включаючи поверхневий (грунтовий) шар, з установленими межами, певним місцем розташування, з визначеними щодо неї правами».

Законодавством також передбачено ряд вимог, що висуваються для земельної ділянки, як об'єкта правовідносин. Кожна земельна ділянка має індивідуальні ознаки, які надають змогу виділити її серед інших земельних ділянок та здійснити її економічну оцінку. Згідно зі ст. 15 ЗК України, до Державного земельного кадастру включаються такі відомості про земельні ділянки: кадастровий номер; місце розташування; опис меж; площа; міри ліній по периметру; координати поворотних точок меж; дані про прив'язку поворотних точок меж до пунктів державної геодезичної мережі; дані про якісний стан земель та про бонітування ґрунтів; відомості про інші об'єкти Державного земельного кадастру, до яких територіально (повністю або частково) входить земельна ділянка; цільове призначення (категорія земель, вид використання земельної ділянки в межах певної категорії земель); склад угідь із зазначенням контурів будівель і споруд, їх назв; відомості про обмеження у використанні земельних ділянок; відомості про частину земельної ділянки, на яку поширюється дія сервітуту, договору суборенди земельної ділянки; нормативна грошова оцінка; інформація про документацію із землеустрою та оцінки земель щодо земельної ділянки та інші документи, на підставі яких встановлено відомості про земельну ділянку [4]. П. Ф. Кулинич відзначає, що земельна ділянка вважається сформованою з моменту присвоєння їй кадастрового номера [9, с. 325].

Підсумовуючи викладене, серед основних характеристик земельної ділянки можна виділити кадастровий номер, місце розташування, опис меж та площу. Про це також свідчать положення ч. 2 ст. 28-1 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», де зазначено, що орган, який здійснює ведення Державного земельного кадастру, надає органу державної реєстрації прав інформацію про: державну реєстрацію земельної ділянки (дату державної реєстрації, орган, що здійснив таку реєстрацію); кадастровий номер, площу, місце розташування

земельної ділянки; кадастровий план зареєстрованої земельної ділянки в електронній (цифровій) формі [5].

Як зазначалося вище, лісова ділянка має певні особливості відносно земельної ділянки. Крім цього, законодавець лісову ділянку пов'язує з веденням лісовпорядкування, адже його не проводять на земельних ділянках, на яких не ростуть ліси. На відміну від земельної ділянки у відношенні лісових ділянок здійснюється проектування. Під час проведення проектування лісових ділянок ведеться підготовка проектної документації про місце розташування, опис меж і площі та інших кількісних і якісних показників лісів. При проектуванні звичайних земельних ділянок у склад документації не входить інформація про кількісні та якісні показники лісів. Так, для лісової ділянки на основі матеріалів лісовпорядкування (ст. 48 ЛК України) готується документація для державного лісового кадастру (ст. 52 ЛК України). При цьому облік лісів включає збір та узагальнення відомостей, які характеризують кожен лісову ділянку за площею, кількісними та якісними показниками (ст. 54 ЛК України) [2].

Як відомо у ЗК України визначене поняття «земельна ділянка». Окрім нього у кодексі зустрічаються поняття «землі лісогосподарського призначення» та «лісові землі». Зміни у назву глави 11 були внесені у 2006 році Законом України «Про внесення змін до Лісового кодексу України», яким слова «лісовий фонд» було замінено словами «лісогосподарського призначення» [3]. При цьому у кодексі застосовують словосполучення «лісові землі» без визначення їх змісту. Особливості правового режиму земельних лісових ділянок передбачають їх регулювання у рамках ЗК України, тому вважаємо доцільним використовувати у кодексі базові поняття: «лісова ділянка» і «земельна лісова ділянка». Отже, у ЗК України відсутнє словосполучення «земельна лісова ділянка». Таку ситуацію вважаємо неприйнятною, адже правовий режим земельних лісових ділянок необхідно розглядати разом із правовим режимом лісових відносин, які у своїй сукупності становлять земельно-лісові відносини та складають єдиний об'єкт правового регулювання.

Поряд із досліджуваними поняттями у ст. 1 ЛК України також міститься визначення земельної лісової ділянки, яке являє собою земельну ділянку лісового фонду України з визначеними межами, яка надається або вилучається у землекористувача чи власника земельної ділянки для ведення лісового господарства або інших суспільних потреб відповідно до земельного законодавства.

Г. І. Балюк відмічає, що у ст. 1 ЛК України поняття «лісова ділянка» та «земельна лісова ділянка» наведені для розмежування питання, що регулюються лісовим і земельним законодавством. Лісова ділянка розглядається як первинний територіальний об'єкт ведення лісового господарства, відносини щодо охорони, відтворення, використання якого регулюються виключно ЛК України і не пов'язані з вилученням її у землекористувача чи власника землі. У той же час, якщо мова йде про надання чи вилучення земельної лісової ділянки у землекористувача чи власника для ведення лісового господарства чи для інших суспільних потреб, то така ділянка розглядається як земельна лісова ділянка, і в цьому випадку питання має вирішуватися відповідно до земельного законодавства [10, с. 14].

Отже, наявність у ЛК України визначення «земельна лісова ділянка» дозволяє застосовувати норми земельного законодавства при регулюванні відносин між

землекористувачами, власниками землі та органами державної влади. Вбачається, що вказане поняття введене для єдиного правового регулювання використання землі та лісів, які на ній ростуть, а також вирішення у законодавстві питань їх раціонального використання та охорони.

Виходячи із визначення земельної лісової ділянки, об'єктом правовідносин виступають не тільки лісова рослинність, але й земельні ділянки. Відповідно до глави 2 ЛК України, право користування лісами передбачає використання не тільки лісів, але і землі, на якій вони ростуть. Як зазначає Н. Р. Кобецька, можна простежити різний режим користування лісами в залежності від мети, а саме: для ведення лісового господарства, для потреб мисливського господарства, для культурно-оздоровчих, рекреаційних, спортивних, туристичних і освітньо-виховних цілей, для проведення науково-дослідних робіт, для заготівлі другорядних лісових матеріалів, побічних лісокористувань та інших потреб [6, с. 212-213].

На практиці при використанні земельної лісової ділянки основна увага лісокористувачів зосереджена саме на лісах. Лісокористувачі часто не дотримуються своїх зобов'язань з питань раціонального використання і охорони земельних ділянок, на яких перебувають використовувані ними ліси. Саме тому необхідне вдосконалення правового регулювання, яке покладене на державу.

Як зазначає В. П. Непийвода, держава відіграє провідну роль у регулюванні суспільних відносин щодо лісів. Однак така роль передбачає виконання нею рівнобіжних за своєю природою функцій: з одного боку – нормативного забезпечення і контролю, а з іншого – функцій найбільшого власника лісів. Завдання підтримання рівноваги між цими інтересами лягає на державу в цілому, а не на окрему державну інституцію, і полягає у відповідному розподілі функцій з управління охороною, використанням та відтворенням лісів між різними державними органами [11, с. 12].

Важливим аспектом використання земельних лісових ділянок виступає їх цільове призначення. Виходячи із цього можна виділити:

1) земельні лісові ділянки, що використовують для цілей, пов'язаних з веденням лісового господарства. Правовий режим таких ділянок залежить від категорії землі, до якої вона віднесена згідно з ч. 1 ст. 19 ЗК України [1], може мати змішаний характер, та не обов'язково належить до земель лісогосподарського призначення;

2) земельні лісові ділянки, що використовують для цілей, не пов'язаних з веденням лісового господарства. Виходячи з аналізу положень ст. ст. 57–62 та розділу V ЛК України, до цілей, не пов'язаних з веденням лісового господарства, відноситься задоволення будь-яких суспільних потреб, що не пов'язані з раціональним використанням, охороною, відтворенням природних властивостей земельних лісових ділянок тощо.

Висновок. Розглядаючи поняття «лісова ділянка», «земельна ділянка», «земельна лісова ділянка» виявлено їх вплив на норми земельного та лісового законодавства, адже їх зміст формує подальше розуміння суб'єктами правовідносин свої прав і обов'язків в практичній площині, впливає на подальше раціональне використання, збереження, охорону земельних лісових ділянок.

Пропонуємо земельна лісову ділянку розуміти як земельну ділянку лісового фонду України з визначеними межами, площею та місцем розташування, яка надається або

вилучається у землекористувача чи власника земельної ділянки для ведення лісового господарства або інших суспільних потреб відповідно до її цільового призначення та згідно з земельним законодавством.

Основними ознаками земельної лісової ділянки є: наявність кадастрового номеру, місця розташування, опису меж та площі; її використання за цільовим призначенням згідно ч. 1 ст. 19 ЗК України; наявність земельної ділянки з певною сукупністю дерев, чагарників та інших природних компонентів, які взаємопов'язані з нею та навколишнім природним середовищем; існування землекористувача або власника цієї ділянки; правове регулювання земельним та лісовим законодавством, а також положення про охорону навколишнього природного середовища.

Вбачається, що результати цього дослідження можуть бути використані для вдосконалення положень ЛК України, внесення змін та доповнень у ЗК України, зокрема визначення в ньому поняття «земельна лісова ділянка», а також при розв'язанні інших пов'язаних з цим поняттям спірних питань.

Список використаних джерел:

1. Земельний кодекс України [Електронний ресурс] : кодекс від 25.10.2001 № 2768-III. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.
2. Лісовий кодекс України [Електронний ресурс] : постанова Верховної Ради України від 21.01.1994 № 3853-XII. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>.
3. Про внесення змін до Лісового кодексу України: закон України від 08.02.2006 3404-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3404-15>.
4. Про Державний земельний кадастр [Електронний ресурс] : закон України від 7 липня 2011 р. № 3613-VI. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3613-17>.
5. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: закон України від 01.07.2004 № 1952-IV [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1952-15>.
6. Екологічне право України : навч. посіб. / Н. Р. Кобецька. – 2-ге вид., перероб. допов. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 352 с.
7. Екологічне право України. Академічний курс : підручник / за заг. ред. Ю. С. Шемшученка. – К. : ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2008. – 720 с.
8. Загальна характеристика лісів України: офіційний сайт Державного агентства лісових ресурсів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/publish/article?>
9. Кулинич П. Ф. Земельні ділянки як об'єкт земельно-реєстраційних правовідносин / П. Ф. Кулинич // Держава і право. Юридичні і політичні науки. – 2013. – Вип. 60. – С. 324–330.
10. Науково-практичний коментар Лісового кодексу України / Акад. прав. наук України [та ін.] ; Балюк Г. І. [та ін.] ; за ред. проф. Г. І. Балюк. – К. : Юрінком Інтер, 2010. – 367 с.
11. Непийвода В.П. Правове регулювання суспільних відносин щодо лісів у контексті сталого розвитку : автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.06 / В. П. Непийвода ; НАН України. Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – К., 2006. – 20 с.
12. Поліщук В. Г. Перспективи стимулювання сталого розвитку лісового господарства регіонів України / В. Г. Поліщук, О. В. Жоголь // Молодий вчений. – 2014. – № 12. – Режим доступу: <http://molodyvchenu.in.ua/files/journal/2014/12/88.pdf>.
13. Шершун С. М. Еколого-правове регулювання лісокористування в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / С. М. Шершун – К., 2005. – 20 с.

References

1. Zemel'nyy kodeks Ukrayiny: kodeks vid 25 zhovtnya 2001 roku № 2768-III (z nast. zminamy) [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.
2. Lisovyy kodeks Ukrayiny: postanova Verkhovnoyi Rady Ukrayiny vid 21 sichnya 1994 roku № 3853-XII (z nast. zminamy) [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>.
3. Pro vnesennya zmin do Lisovoho kodeksu Ukrayiny : zakon Ukrayiny vid 8 lyutoho 2006 r. № 3404-IV (z nast. zminamy) [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3404-15>.

4. Pro Derzhavnyy zemel'nyy kadastr [Elektronnyy resurs] : zakon Ukrainy vid 7 lyupnya 2011 roku № 3613-VI (z nast. zminamy). – Rezhym dostupu : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3613-17>.
5. Pro derzhavnu reyestratsiyu rechovykh prav na nerukhome mayno ta yikh obtyazhen' : zakon Ukrainy vid 1 lyupnya 2004 roku # 1952-IV (z nast. zminamy) [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1952-15>.
6. Ekolohichne pravo Ukrainy : navch. posib. / N. R. Kobets'ka. – 2-he vyd., pererob. dopov. – K. : Yurinkom Inter, 2009. – 352 s.
7. Ekolohichne pravo Ukrainy. Akademichnyy kurs : pidruchnyk / za zah. red. Yu. S. Shemshuchenka. – K. : TOV «Vydavnytstvo «Yurydychna dumka», 2008. – 720 s.
8. Zahal'na kharakterystyka lisiv Ukrainy: ofitsiyyny sayt Derzhavnoho ahent-stva lisovykh resursiv Ukrainy [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/publish/article?>
9. Kulynych P. F. Zemel'ni dilyanky yak ob'yekt zemel'no-reyestratsiynykh pravovidnosyn / P. F. Kulynych // Derzhava i pravo. Yurydychni i politychni nauky. – 2013. – Vyp. 60. – S. 324-330.
10. Naukovo-praktychnyy komentar Lisovoho kodeksu Ukrainy / Akad. prav. nauk Ukrainy [ta in.] ; Balyuk H. I. [ta in.] ; za red. prof. H. I. Balyuk. – K. : Yurinkom Inter, 2010. – 367 s.
11. Nepyvoda V.P. Pravove rehulyuvannya suspil'nykh vidnosyn shchodo lisiv u konteksti staloho rozvytku: Avtoref. dys... kaed. yuryd. nauk: 12.00.06 / V.P. Nepyvoda ; NAN Ukrainy. In-t derzhavy i prava im. V.M.Korets'koho. – K., 2006. – 20 s.
12. Polishchuk V. H. Perspektyvy stymulyuvannya staloho rozvytku lisovoho hospodarstva rehioniv Ukrainy / V. H. Polishchuk, O. V. Zhohol' // Molodyy vchenyy. – 2014. – № 12. – Rezhym dostupu: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2014/12/88.pdf>.
13. Shershun S. M. Ekoloho-pravove rehulyuvannya lisokorys-tuvannya v Ukraini : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.06 / Shershun S. M. – K., 2005. – 20 s.

Рецензент: доктор юридичних наук, Теремецький В.І.

УДК 330.34

Гордієнко А.В.,
адвокат, м. Київ

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

Статтю присвячено проблемним питанням господарсько-правового забезпечення інноваційного інвестування. Проаналізовано визначення інноваційного інвестування. Також, автором встановлено його ознаки.

Ключові слова: господарсько-правове забезпечення, інвестування, інноваційне інвестування, інвестиції.

Гордиенко А.В.,
адвокат, г. Киев

ПРОБЛЕМНЫЕ ВОПРОСЫ ХОЗЯЙСТВЕННО-ПРАВОВОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ИННОВАЦИОННОГО ИНВЕСТИРОВАНИЯ

Статью посвящено проблемным вопросам хозяйственно-правового обеспечения инновационного инвестирования. Проанализировано определение инновационного инвестирования. Также, автором установлено его признаки.

Ключевые слова: хозяйственно-правовое обеспечение, инвестирование, инновационное инвестирование, инвестиции.

THE PROBLEMS OF THE ECONOMIC AND LEGAL SUPPORT OF INNOVATIVE INVESTMENT

Gordienko A. V.,
Attorney, Kyiv

The article is devoted problems of economic and legal support innovation investment. The author analyzes the definition of innovation investment, its distinguished characteristics.